

derfor ganske naturligt, at man sparer, hvor man kan. Jeg forstaar imidlertid godt, at man krymper sig ved at give et saadant Svar; thi man kan jo ikke godt være bekendt aabent at tilstaa, at man vil lade Statskassen lukrere paa visse Tiende-ejeres Bekostning.

Formanden: Den højtærede Landbrugsminister har Ordet, men med hans Svar maa Forhandlingen om det tilbage-tagne Ændringsforslag anses for afsluttet.

Landbrugsministeren (Ole Hansen): Ja, det ærede Medlem har selvfølgelig Ret i, at en Ejendom, hvor Tienden ejes af vedkommende Ejere, er mere værd end en Ejendom, hvor Tienden ejes af en anden, det er saa klart, som at to og to er fire, og det er ogsaa rimeligt, at vedkommende, naar han har købt en saadan Ejendom, har givet noget mere for den, men det samme gælder jo Ejendomme, som der aldrig nogen Sinde i Tiden har hvilet Tiendepligt paa. Med Hensyn til disse vilde der saa med lige saa god Grund kunne komme Forslag om, at ogsaa Ejere af dem skulde have Tilskud fra Statens Side. — Naar det ærede Medlem mener, at Grunden til Regeringens Stilling over for dette Spørgsmaal er alene den, at der skal spares, saa vil jeg dog sige, at her tager det ærede Medlem fejl. Grunden er rent saglig, ikke nogen som helst anden.

Da jeg har Ordet, vil jeg med det samme benytte Lejligheden til at henstille til den ærede Ordfører, om han ikke maatte kunne være tilbøjelig til at tage Ændringsforslagene under Nr. 28 og 29 tilbage. Jeg gør denne Henstilling, fordi jeg ønsker til 3die Behandling at faa disse Forslag redigerede paa en anden Maade, og jeg haaber, at for saa vidt Ændringsforslagene blive tagne tilbage, det saa nok skal lykkes at opnaa Enighed med Udvalget om de Spørgsmaal, som her berøres.

la Cour: Det Svar, den højtærede Minister gav paa mit Spørgsmaal, om Tienden var lagt paa en vis Klasse af Befolkningen eller var lagt paa Ejendommene, var mig ikke aldeles tilfredsstillende. Ganske vist svarede den højtærede Minister, at den hvilede paa Ejendommene. Tienden hviler paa al Bondejord, og det er jo sikkert. Men den hviler altsaa paa Jorden og ikke paa Befolkningen. Og hvem ejer da denne Bondejord? Det er som oftest Landbrugere, men vi se dog ogsaa en stor Del andre Mennesker end Landbru-

gere eje denne Bondejord. Nu er der f. Eks. blevet inkorporeret i Kjøbenhavn tre Sogne. Det er Bondejord, og hvem ejer denne, er det virkelige Landmænd, der eje den, eller er det Bygningsspekulanter? Og som det gaar her, gaar det ude over hele Landet, der er en Masse Steder, hvor der er Bondejord, der slet ikke ejes af Landbrugere, og derfor synes jeg, det er absolut galt, at den højtærede Minister vil forklare det derhen, at det er en vis Klasse af Befolkningen, der ejer den paa-gældende Jord. Men den højtærede Minister kom i den forrige Debat til at om-tale, at tilfældige Ejere ikke skulde have Gavn af denne Tiendeafløsningslov; det var navnlig de Ejere, der vare for Tiden. Ja, men disse Ejere ere dog heller ikke andet end tilfældige Ejere i Øjeblikket. Var Tiendeloven bleven vedtaget for 10 Aar siden, havde det jo for en stor Del været andre Ejere, der havde faaet dette Beneficium, og bliver Tiendeloven først vedtagen om 10 Aar, bliver det jo atter til Dels ny Ejere. — Jeg kan ikke se rettere, end at Tienden er en Skat paa Jorden. Den højtærede Minister og andre have jo ogsaa indrømmet, at man køber en Ejendom billigere, naar der er Tiende paa den, end naar der ingen er. Jeg synes derfor, det er urimeligt, at vi skulle give tilfæl-dige Ejere af Tienden, som ere i Øjeblikket, et Beneficium. Jeg kan ikke se, at der er anden Grund til at fremsætte Loven, end at Ministeriets Medlemmer tidligere skulde bruge den som Agitation i Folke-tinget mod den daværende Regering; derfor skulle vi nu tage den her oppe. Jeg har, som sagt ikke noget imod, at Staten yder noget for at faa dette kedelige og penible Spørgsmaal, der i saa mange Aar har været brugt til Ophidselse af den ene Del af Befolkningen mod den anden, ud af Verden, men det synes mig her at være for store Summer at ofre, især da vi have en Tiendelov, der er i god Gang, og som vistnok kunde have afviklet dette Spørgsmaal meget billigere for Staten og ogsaa til Befolkningens Tilfredshed.

Formanden: Det ærede Medlem brugte nogle Bemærkninger om Motiverne til Sagens Fremkomst, som jeg ikke kan anse det for fuldt berettiget at fremsætte her.

Ordføreren (Johansen): Jeg kan fatte mig meget kort, idet mine Bemærkninger jo væsentlig vilde blive Gentagelser af, hvad den højtærede Landbrugsminister al-